

Міністерство освіти і науки України

**Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» і
інститут соціально-гуманітарних технологій НТУ «ХП»**

Київський національний Університет імені Тараса Шевченка

Київський Університет права НАН України

**Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський
авіаційний інститут»**

**Громадська організація «Науково-дослідний інститут українознавства та
козацтва»**

Українська асоціація суспільнознавців та педагогів

Академія військово-історичних наук і козацтва ГШ СКВ

Академічне Співтовариство Міхала Балудяньського, м. Кошиці, Словаччина

Щецинський університет, Польща

Литовський університет спорту, м. Каунас, Литва

Університет Мишкольца, Угорщина

ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

**ПРОГРАМА V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

Філософські читання,

присвячені Всесвітньому Дню філософії

та 140-річчю заснування Харківського політехнічного університету

22-24 листопада 2024 р.

Харків

УДК 101/1
Ф56

Рекомендовано до друку

Вченою радою інституту соціально-гуманітарних технологій
Національного технічного університету «ХПІ» (протокол № 3 від 19 листопада 2024 р.)
Президією Академії військово-історичних наук і козацтва ГШ СКВ

Редакційна колегія:

Головний редактор: Дольська О.О., д-р філос. наук, професор.

Заступник головного редактора: Кіпенський А. В., д-р техн. наук, професор.

Члени редакційної колегії:

Дольська О. О., д-р філософ. наук, професор;

Тарароєв Я. В., д-р філософ. наук, професор;

Корабльова Н. С., д-р філософ. наук, професор;

Панков Г. Д., д-р філос. наук, професор;

Проценко О. П., д-р філос. наук, професор;

Чаплигін О. К., д-р філос. наук, професор;

Технічний редактор: Дишкант Т. М., канд. філос. наук, доцент.

Філософія в сучасному світі : Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, 22–24 листопада 2024 р. // Ред. кол. О.О. Дольська, Я. В. Тарароєв, А. В. Кіпенський, [та ін.]. – Харків, 2024. – 254 с. – укр. та англ. мовами.

Ф 56

Збірник містить матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, в яких подано стислий виклад доповідей та повідомлень його учасників.

У доповідях висвітлені актуальні філософські проблеми сучасного суспільства та розвитку філософії науки і техніки, правові та соціокультурні питання української держави, питання духовного та фізичного здоров'я нації.

Рекомендовано для провідних науковців, викладачів, аспірантів, а також всіх, хто цікавиться філософськими проблемами сучасності.

УДК 101/1

Матеріали опубліковані у електронному репозиторії Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (ISSN 2409-5982).

Дані репозиторію інтегровані до: проекту OpenAire, системи Bielefeld Academic Search Engine, системи пошуку у відкритих архівах України та індексуються Google Scholar.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Оргкомітет конференції може не поділяти висловлену авторами позицію.

© Національний технічний
університет «ХПІ», 2024

Література:

1. Україна в умовах російської агресії: виклики та відповіді : монографія / [І. В. Букреева, І. Г. Верховцева, В. В. Гулай та ін.] ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики. Харків : Право, 2024. 186 с.
2. Аристотель. Політика. *Сочинения*: В 4 т. Т. 4 / Пер. с древнегреч.; Общ. ред. А. И. Доватура. Москва: Мысль, 1983. С. 375-644.
3. Johnson J.T. Ethics and the Use of Force: Just War in Historical Perspective. Surrey: Ashgate, 2011. 182 p.
4. Фома Аквинский. Сумма теологии. Ч. 2-2, вопр. 47-122 / [пер., ред. и примеч. С. И. Еремеева]. Киев: Ника-Центр 2013. 830 с.
5. Walzer M. Just and Unjust Wars: A Moral Argument with Historical Illustrations. Fifth ed. New York : Basic Books, 2015. xxxii, 381 p.
6. Cady D. L. From Warism to Pacifism: A Moral Continuum. 2nd ed. Philadelphia: Temple University Press, 2010. xxi, 145 p.
7. Williams H. Is Just War Theory Merely for Sorry Comforters? *Jahrbuch für Recht und Ethik*. 2009. Vol. 17. P. 195–224.
8. Lango J. W. The Ethics of Armed Conflict: A Cosmopolitan Just War Theory. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2014. x, 246 p.
9. Kretzmer D. The Inherent Right to Self-Defense and Proportionality in Jus Ad Bellum. *European Journal of International Law*. 2013. Vol. 24, Issue 1. P. 235-282. DOI: <https://doi.org/10.1093/ejil/chs087>
10. O'Brien W. Just War Doctrine's Complementary Role in the International Law of War. *International Law Studies*. 1995. Vol. 67, Issue 1. P. 181-204.

ПРАВО В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНИХ НОРМ

Сидоркіна О.О., Щєпова Д.Р.

*Дніпровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро, Україна*

Право є важливою складовою будь-якого суспільства, оскільки воно допомагає регулювати поведінку та підтримувати порядок. Це система правил і норм, які забезпечуються керівним органом, наприклад, урядом або судовою системою. У ширшому контексті соціальних норм право відіграє вирішальну роль у формуванні та впливі на поведінку індивідів у суспільстві.

Історично концепція права в системі соціальних норм була присутня в людських суспільствах протягом століть. Від стародавніх цивілізацій до сучасних національних держав закони використовувалися для регулювання поведінки, вирішення спорів та забезпечення правосуддя. У ранніх суспільствах звичайне право та традиції були основним засобом управління громадами та вирішення конфліктів. З часом з'явилися формальні правові системи, які кодифікували закони та створювали інституції для їхнього дотримання. Однією з ключових фігур в цьому аспекті є давньогрецький філософ Аристотель. Праці Аристотеля з етики та політики мали глибокий вплив на західну правову думку. Він вважав, що право повинно ґрунтуватися на розумі та справедливості, і що воно повинно бути спрямоване на сприяння загальному благу суспільства. Ідеї Аристотеля лягли в основу правових систем багатьох сучасних демократичних країн [3]. У сучасну епоху такі вчені-юристи, як Роско Паунд і Лон Фуллер, зробили значний внесок в дану сферу. Концепція соціологічної юриспруденції Р. Паунда підкреслювала соціальну функцію права та необхідність адаптації правових систем до мінливих соціальних умов. Роботи Л. Фуллера про верховенство права та правову мораль вплинули на дебати про зв'язок між правом та етикою [3].

Іншою впливовою фігурою в цій галузі є англійський філософ Джон Локк. Теорії Локка про природне право та суспільний договір мали значний вплив на розвиток сучасних правових систем. Локк стверджував, що люди мають природні права, які захищаються законом, і що уряди отримують свою владу за згодою тих, ким вони керують. Його ідеї сформували принципи демократії, індивідуальних прав та обмеженого правління [4].

Вплив права в рамках соціальних норм є далекосяжним і багатограним. Соціальні норми – це правила поведінки загального характеру, що певним чином встановлюються та гарантуються з метою упорядкування суспільних відносин. З позитивного боку, право забезпечує основу для вирішення конфліктів, захисту індивідуальних прав і сприяння справедливості. Правові системи допомагають підтримувати порядок і стабільність у суспільстві, а також забезпечують засоби для притягнення осіб та інституцій до відповідальності за їхні дії. Закони також можуть відображати і зміцнювати соціальні норми і цінності, допомагаючи формувати поведінку і сприяти загальному благу.

Право забезпечує чіткий і ясний набір керівних принципів поведінки, окреслюючи, що є дозволеним, а що ні. Встановлюючи правові норми, суспільство може вирішувати такі проблеми, як злочинність, вирішення конфліктів та захист прав особистості. Воно являє собою сукупність правил і приписів, які забезпечуються державною владою з метою підтримання порядку та забезпечення справедливості [1]. На цих даних будуть базуватися норми права – правила поведінки, що встановлюються чи санкціонуються державою з метою впливу влади на суспільство.

Праву також притаманні певні ознаки, які дозволяють визначити його як найважливіший засіб забезпечення життєдіяльності суспільства. Право існує у вигляді письмового документа (тобто має формально визначений характер). Основу права складають норми, тобто правила поведінки, які мають чітко визначений зміст. Воно має системний характер, тобто не є простим набором правил, а характеризується їх ієрархічною підпорядкованістю, також воно є загальнообов'язковим, тобто обов'язковим для всіх суб'єктів і не допускає невиконання правових приписів жодним із цих суб'єктів; воно також являє собою - імператив, тобто встановлює чіткі межі можливої і необхідної поведінки суб'єктів. Поширюється на невизначену кількість суб'єктів і низку життєвих подій. Обов'язково охороняється державою за допомогою організаційних засобів - створення умов для виконання правових приписів та примусового характеру застосування чітко визначених засобів впливу у разі невиконання суб'єктами покладених на них обов'язків або порушення наданих іншим суб'єктам прав.

Право відіграє вирішальну роль у регулюванні людської поведінки, встановлюючи межі та орієнтири прийнятної поведінки. Коли окремі особи або групи в суспільстві мають суперечливі інтереси або цінності, правова система може забезпечити нейтральний і неупереджений форум для вирішення цих суперечок. Завдяки застосуванню правових принципів і процедур конфлікти можуть бути вирішені у чесний і справедливий спосіб, забезпечуючи рівне ставлення до всіх сторін. Без права суспільство занурилося б у хаос, а люди могли б діяти так, як їм заманеться, не замислюючись про наслідки. Існування законів допомагає підтримувати порядок і стабільність, забезпечуючи мирне і гармонійне співіснування людей. Встановлення чітких наслідків за порушення правових норм стимулює людей дотримуватися закону і відповідати суспільним очікуванням. Загроза правових санкцій, таких як штрафи, ув'язнення або інші покарання, є стримуючим фактором для злочинної поведінки і допомагає підтримувати порядок у суспільстві [2]. Крім того, право слугує механізмом просування справедливості та рівності в суспільстві. Воно встановлює систему правил, які застосовуються до всіх людей, незалежно від їхнього соціального статусу чи походження. Це гарантує, що до кожного ставляться справедливо і що у випадках правопорушень відбувається правосуддя. Правова система надає людям можливість домагатися відшкодування збитків і притягувати інших до відповідальності за їхні дії. Підтримуючи верховенство права, суспільство може

гарантувати, що правосуддя здійснюється, а люди несуть відповідальність за свої дії. Кодифікуючи права та обов'язки в юридичних законах, суспільство може гарантувати, що до людей ставляться справедливо і рівноправно. Правовий захист, такий як право на справедливий суд, свобода слова та право на приватне життя, є невід'ємними складовими справедливого та демократичного суспільства. Крім того, право відіграє вирішальну роль у формуванні соціальних норм і цінностей. Закони суспільства відображають його цінності та переконання, оскільки вони базуються на принципах та ідеалах, які є важливими для цього суспільства. Ухвалюючи закони, які відображають ці цінності, суспільство може зміцнювати та заохочувати певні моделі поведінки та погляди, водночас перешкоджаючи іншим. Наприклад, закони, що забороняють дискримінацію та сприяють рівності, допомагають формувати суспільні норми, які цінують різноманітність та інклюзивність. Кодифікувавши ці цінності в законі, суспільство може забезпечити їх дотримання та повагу всіма людьми.

Отже, право є невід'ємною частиною системи соціальних норм, що забезпечує формалізовані рамки для регулювання поведінки, вирішення спорів та захисту індивідуальних прав. Встановлюючи чіткі правила та наслідки поведінки, право допомагає підтримувати порядок і справедливість у суспільстві. Загалом, право є важливим компонентом системи соціальних норм, які регулюють поведінку людини в суспільстві. Воно слугує основою для регулювання поведінки, забезпечення справедливості та формування суспільних цінностей. Без права суспільству бракувало б структури та порядку, необхідних для мирного та гармонійного співіснування людей. Підтримуючи верховенство права, суспільство може гарантувати, що правосуддя здійснюється, конфлікти вирішуються, а люди несуть відповідальність за свої дії. Таким чином, право відіграє вирішальну роль у підтримці порядку та просуванні справедливості в суспільстві.

Література:

1. *Мохонько А.В.* Місце норм права у системі соціальних норм // *Держава і право.* 2010. № 48. С. 44.
2. *Тарахонич Т.І.* Методологічні аспекти дослідження правового дослідження // *Держава і право.* 2009.
3. *Бармак М.В., Бармак О.Я* Основи права. Тернопіль: АСТОН, 2018. 416 с.
4. *Олійник А.Ю* Основи історії і теорії держави та права. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 200 с.

ЗМІСТ

Бойченко М.І. (Україна) ФІЛОСОФІЯ НОВОГО ПРОСВІТНИЦТВА ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ВІЙНИ.....	3
Гомілко О.Є. (Україна) ФЕЙК ЯК ЦИФРОВА ЗАГРОЗА ЗДОБУТТЯ ЗНАНЬ: ФІЛОСОФІЯ ЯК ТЕРАПІЯ.....	6
Малахов В.А. (Франція / Ізраїль) ЛЮДИНА-ЗАРУЧНИК. ДО ЕТИЧНОГО ОСМИСЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАРУЧНИЦТВА.....	11
Andriukaitiene Regina (Литва) SOCIALLY RESPONSIBLE MANAGEMENT OF HUMAN RESOURCES THROUGH THE APPLICATION OF THE PRINCIPLES OF GREEN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT.....	14
Возняк В.С. (Україна) ДІАЛЕКТИКА ЯК НЕОБХІДНА МЕТОДОЛОГІЯ ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНЬОГО ДИСКУРСУ.....	17
Moroz Jacek (Польща) SHOULD WE REJECT THE RELATIVISM OF TRUTH?.....	22
Лімонченко В.В. (Україна) ЗАВДАННЯ ФІЛОСОФІЇ У КОНТЕКСТІ ДАВОСЬКОЇ ДИСКУСІЇ.....	23
Макаренков О. Л. (Україна) ЗЛОЧИННІ КОРУПЦІЙНІ ДЕВІАЦІЇ У КІБЕРНЕТИЧНІЙ ТРАДИЦІЇ ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ: КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ОСМИСЛЕННЯ.....	27
Дольська О.О. (Україна) НАСЛІДКИ ВИКОРИСТАННЯ ВИСОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ (ШЛЯХ ДО СОЦІАЛЬНИХ ТА КУЛЬТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ).....	30

ФІЛОСОФІЯ У СУЧАСНИХ ВИКЛИКАХ

Wiesław Wójcik (Польща) THE VALUE OF PHILOSOPHICAL EDUCATION FOR IMPROVING THE QUALITY OF LIFE.....	32
Бейлін М.В., Желтобородов О.М. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	34

Газнюк Л.М, Семенова Ю.А. ДІАЛОГ З ІНШИМ ЯК ВТІЛЕННЯ ПЕРСОНАЛЬНИХ СМИСЛІВ У СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНОМУ БУТТІ.....	37
Emilia Mazurek (Польща) RELATIONS BETWEEN LIBERALISM AND HOME EDUCATION.....	40
Stovpets O.V. PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS OF THE BAROQUE.....	42
Sun Wei (Україна/Китай) RECONSTRUCTION OF HUMAN LITERACY IN THE ERA OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: THE PERSPECTIVE OF TECHNOLOGICAL PHILOSOPHY.....	44
Алексєєв І. Г. ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА «УСЕВІД» — СУМА ГІСТОРИЧНОГО ТА ПРОГНОСТИЧНОГО ІДЕАЛІВ.....	45
Безродний А.Г. МЕХАНІЗМИ ПІЗНАННЯ ЖИВОГО.....	49
Білецький І. П. ФЕНОМЕНОЛОГІЯ В КОНТЕКСТІ ЗАХІДНИХ ТА СХІДНИХ ПАРАДИГМ ФІЛОСОФУВАННЯ.....	50
Бохан І.А. ФІЛОСОФІЯ І НАУКА: МІЖДИСЦИПЛІНАРНА СИНЕРГІЯ В УМОВАХ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.....	53
Возняк С.В. ОСВІТА ТА ПРИНЦИП ТОТОЖНОСТІ МИСЛЕННЯ І БУТТЯ.....	54
Войтків Л.В. МЕТОДОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ КОРДОЦЕНТРИЗМУ ДЛЯ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ.....	57
Годзь Н.Б. СТІМΠΑНК ТА РЕТРОФУТУРОЛОГІЯ – ЗАБАВКА ЧИ МОЖЛИВИЙ ПОРЯТУНОК ЛЮДСТВА.....	59
Гончаренко О. А. ПРО ДОСВІДИ ВІЙНИ ТА ЇХ РОЗУМІННЯ.....	61
Горбань Р. І. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ЕТИКИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	63
Городиська О.М. ПРОБЛЕМА ДОСВІДУ: МІЖ РЕАЛЬНІСТІЮ ТА ВІРТУАЛЬНІСТІЮ.....	65

Данченко І.О. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	69
Девтеров І.В., Дранник В.А. ЩОДО СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ АНТРОПОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ.....	71
Дишкант Т.М. ОСОБЛИВОСТІ ПІДХОДУ ДО СФЕРИ ЕСТЕТИЧНОГО У ПОСТМОДЕРНІ.....	74
Доброносова Ю.Д. РОЛЬ СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФСЬКОЇ ЕНЦИКЛОПЕДИСТИКИ У ВИКЛАДАННІ ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ОСВІТИ.....	76
Дольська О.О., Гончаренко Є.О. СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ (ПИТАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНОЇ БАЗИ).....	80
Дунець В. Б., Щепанський В. В. ІНТЕРАКТИВНІ ЦЕНТРИ НАУКИ У СВІТЛІ ПОГЛЯДІВ ФРЕНКА ОППЕНГЕЙМЕРА ТА БРУНО ЛАТУРА: СПІЛЬНЕ КОНСТРУЮВАННЯ І ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ.....	81
Захаров В. А. ЧИ Є ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ З ПОЯВОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ?.....	84
Кальницький Е.А., Коваленко І.І. НОМАДИЗАЦІЯ ДОМУ В КУЛЬТУРІ ПОСТМОДЕРНУ.....	85
Кобелєва Д.Л. ДИНАМІЧНА МОДЕЛЬ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО ЦИВІЛІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	89
Кобцев О. С., Ушно І.М. ПРОБЛЕМА ОЧИЩЕННЯ ОРБИТИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ.....	92
Ковальський Ю.О. СУЧАСНА ОСВІТА ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ СПОЖИВАЦЬКОГО ВІДНОШЕННЯ.....	94
Коростильов Г. Л. ФІЛОСОФІЯ НОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ ВИКЛАДАННЯ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ.....	97

Косс А. БІОКОМПОЗИТИ ЯК НОВИЙ ВИКЛИК ДЛЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТІЛЕСНОГО.....	98
Кривенко С.В. ФІЛОСОФІЯ ТЕХНІКИ ЯК ЧАСТИНА ЗАГАЛЬНОГО ФІЛОСОФСЬКОГО ЗНАННЯ: ОЗНАЧЕННЯ ТА ВИНИКНЕННЯ.....	100
Круць О.А. ДУХОВНІ ПОТРЕБИ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ.....	101
Куртий О.Я. ОСВІТА ЯК САМОПІЗНАННЯ.....	103
Марченко О. В. ФЕНОМЕН ДИТИНСТВА У СОЦІОКУЛЬТУРНИХ КОНТЕКСТАХ: «IN VITRO» ДО «IN VIVO».....	106
Міщенко В.І. МОДУЛЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛЬНОСТІ У НЕСТАБІЛЬНОМУ СВІТІ.....	107
Патин І. Я. ПОЕТИЧНИЙ ТВІР ЯК ПОДІЯ ІСТИНИ.....	112
Смоляга М.В. ЩОДО ЕТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ НІМЕЦЬКОЇ КЛАСИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ.....	113
Тараросв Я.В. КАТЕГОРІЯ «ЧАСУ» ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СОЦІАЛЬНІ ІНСТИТУЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	114
Татомир В.О. ДЕКАРТОВЕ СОGITO В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	117
Тодріна І.В., Євсєєв С.Є. СУЧАСНА ПАРАДИГМА ЛОГІСТИКИ.....	119
Триняк М. В. ОНТОЛОГІЧНИЙ СТАТУС СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	121
Тухтаров В.Б. ФІЛОСОФІЯ І НАУКА: ДІАЛОГ МІЖ ТРАДИЦІЄЮ ТА ІННОВАЦІЄЮ.....	122
Fidrovska M. FEW WORDS ABOUT CONCEPT OF FREUD OF LIFE AND DEATH INSTINCTS.....	124

Чжан Хунвэй (Zhang Hongwei) (Україна/Китай) НОВА МОДЕЛЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ В СУЧАСНОМУ КИТАЇ.....	126
Чхеайло І.І. ФІЛОСОФСЬКЕ ТЛУМАЧЕННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ЯК НОВОЇ КУЛЬТУРНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ.....	127
Шимченко О.В. ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «КАПІТАЛ» ТА ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ КАТЕГОРІЯМИ.....	129
Широка С.І. ЦИФРОВИЙ ПАНОПТИКУМ: ЕТИКА ВИДИМОСТІ ТА ОСОБИСТА СВОБОДА В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ.....	132
Шкурченко А.Ю. МОВА У ВИРІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ СУСПІЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БУТТЯ МЕРЕЖЕВОГО СУСПІЛЬСТВА.....	135

ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ

Данильян О.Г., Дзьобань О.П. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ І ПРАВО ЛЮДИНИ НА ПРИВАТНІСТЬ.....	139
Бондар Н.О. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ЛІБЕРАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО РУХУ НА ХАРКІВЩИНІ ПІД ЧАС РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПОДІЙ 1917.....	142
Vladlenova I.V. THE THINKING OF PUTIN AND THE KREMLIN ELITE: THE SPECIFICS OF AN ECLECTIC WORLDVIEW.....	144
Воронянський О.В., Воронянський Ю.О. АСИМЕТРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВ І ОБОВ'ЯЗКІВ В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	146
Горева В.Ю. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ПОЛІТИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЕЛІТ.....	150
Жеребятнікова І.В. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ СВІТУ ПОЛІТИКИ.....	151
Захаров Є. В. СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ: ФІЛОСОФСЬКІ СУДЖЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ.....	154

Комкова Л.А. НІККОЛО МАК'ЯВЕЛЛІ, ЩОДО ІМІДЖЕВОЇ СТРАТЕГІЇ ПРАВИТЕЛІВ.....	156
Кравченко В. Ю., Добридень О. В. ІДЕОЛОГІЯ ТА ПОЛІТИЧНЕ НАСИЛЛЯ: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ.....	158
Кузьменко Н.А. СОЦІАЛЬНІ, КУЛЬТУРНІ ТА ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ВИМІРИ ЛІДЕРА І ЛІДЕРСТВА.....	161
Кузьменко О. В., Решетняк Н. Б. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФЕНОМЕНУ СУЧАСНОЇ КОРУПЦІЇ.....	163
Лисенко І.В., Лисенко А.М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ, ЯК ВИДУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	168
Моїсєєва Н.І. ДИНАМІКА КОМУНІКАТИВНИХ МОДЕЛЕЙ У СОЦІАЛЬНИХ НАУКАХ: ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ.....	170
Перевалова Л.В., Гаряєва Г.М. ДОТРИМАННЯ І ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ – ОБОВ'ЯЗОК ДЕРЖАВИ.....	172
Руденко О. М., Проценко О. П. АКСІОСФЕРА ЯК ПІДҐРУНТТЯ ДЕМОКРАТІЇ УЧАСТІ.....	175
Tkachov M. M., Bielobrova A. O. PROTECTION OF HUMAN RIGHTS IN THE EUROPEAN UNION.....	179
Требін М.П. КОНЦЕПЦІЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВІЙНИ.....	181
Сидоркіна О.О., Щєпова Д.Р. ПРАВО В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНИХ НОРМ.....	185

КУЛЬТУРНІ ТРАДИЦІЇ УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Varyupaev O.M. NUTRITION OF UKRAINIANS DURING WARTIME: PHILOSOPHICAL AND SOCIOLOGICAL DIMENSIONS.....	188
Haidamachuk O. (Україна/Німеччина) “WRITING” IN THE MEMORIES ABOUT THE WAR.....	191
Журавльов Д.В., Євсєєв С.Є. «ЛИЦАРІ ПРАВОСЛАВ'Я» ЧИ «ЛЮДИ НІЯКОЇ ВІРИ».....	193

Зубрєва А.О., Євсєєв С.Є. РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКИХ КОЗАЦЬКИХ СПІЛЬНОТ ПІД ВПЛИВОМ МУСУЛЬМАНСЬКОГО СВІТУ НА ПРИКЛАДІ ЗАДУНАЙСЬКОЇ СІЧІ.....	195
Lapchenko A. COLLECTIVIZATION AND ITS IMPACT ON CULTURAL LIFE.....	197
Левченко В.В. ОДЕСА В ЖИТТІ Д. І. ЧИЖЕВСЬКОГО.....	199
Меліхова Ю. А. УКРАЇНСЬКИЙ ЦИВІЛЬНИЙ МІЛІТАРИЗМ У СПЕКТРІ ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ІНВЕРСІЙ.....	203
Северин Н.В., Северин В.Д. ЗНАЧИМІСТЬ ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	206
Солоділова О., Сіманенко А. ВІДДОБРАЖЕННЯ ТЕМИ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ЗАХИСТУ БАТЬКІВЩИНИ У ТВОРЧОСТІ ХЕЙТСПІЧ.....	209
Титар О.В., Алімова В.М. ГЕРМЕНЕВТИКА ТРАДИЦІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СИМВОЛІКИ.....	211

ДУХОВНЕ ТА ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

Anželika Labutienė (Литва) PROVISION OF TOURIST SERVICES TO PERSONS WITH DISABILITIES: GLOBAL AND LOCAL PRACTICES, STANDARDS AND GUIDELINES.....	215
Viktorija Vareikaitė (Литва) APPLICATION OF THE PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE IN THE ACTIVITIES OF SPORTS FEDERATIONS.....	217
Адамян Г. Р. LIBERUM ARBITRIUM.....	220
Азаренкова Л.Л. ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ – ЦІННІСНИЙ АСПЕКТ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	222
Борисова Т. В. ДРАМАТИЗМ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОГО ВИМІРУ «САМОТНОСТІ»: ЛЮДИНА У ВІЙНІ.....	225

Haplevsky D. I., Skora N. A. VALUES OF MORAL ORIENTATION IN THE FORMATION OF THE WORLDVIEW OF UKRAINIAN YOUTH.....	227
Іващенко О.О., Яровий В.Є. ЗАСОБИ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УМІНЬ ДІЯТИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ.....	229
Компанієць Л.В. ШЛЯХИ СПАСІННЯ, АБО УНІВЕРСАЛЬНА МАТРИЦЯ СВІТОГЛЯДУ АНТИЧНОСТІ.....	231
Орленко О.М., Червона С.П. РИЗИКИ АБСЕНТЕЇЗМУ СЕРЕД МОЛОДІ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	234
Полякова О.О. ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНА ЗАГРОЗА ЯК ПЕРЕДУМОВА АКТУАЛІЗАЦІЇ СЦЕНАРІЇВ ТІЛЕСНОСТІ.....	237
Родигіна В.П. ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ.....	239
Солошенко О.М. ЗБЕРЕЖЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ.....	241
Chmykhun S., Kulikov M. ACTUALITY OF TAOIST ONTOLOGY AS A MEDICAL PRINCIPLE.....	244

Наукове видання

ФІЛОСОФІЯ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Філософські читання,
присвячені Всесвітньому Дню філософії**

22-24 листопада 2024 р.

Відповідальні за випуск: д-р техн. наук, професор А. В. Кіпенський,
д-р філос. наук, професор О. О. Дольська

Адреса редакційної колегії: 61024, Харків, вул. Кирпичова, 2,
НТУ «ХПІ», Інститут соціально-гуманітарних технологій
Тел.: (057) 7076396, E-mail: ip_dekanat@ukr.net